

Konning Frederichs den Andens/ Receſſ/ Vdgiffuen vdi Kallundborg/ Aar effter Guds Byrd/

M. D. lxxvj.

Prentet i Kiøbenhaffn/ aff Andrea Gutterwitz.

Oc findis til kiøbs hoſſ Baltzer Kaus/ Bogeføter ſammeſteds.

Cum gratia & Priuilegio Regiæ Maieſtatis.

1577.

WI Frederich den
Anden met Guds
naade / Danmarckis/
Norgis/Vendis oc Got-
tis Konning / Hertug
vdi Slesuig / Holsten /
Stormarn/oc Dytmer-
sken/Greffue vdi Olden-
borrig oc Delmenhorst.
Giøre alle vitterligt / At Wi met vore Elskelige
Danmarckis Rigens Raad/ Som nu her hos Oss
tilstede ere/Som er oss Elskelige: Niels Kaass til
Thorup gaard/vor Cantzeler/Peder Gyldenstier-
ne til Thiem / Marsk vdi vort Rige Danmarck/
Peder Munck til Estuad gaard/vor Amiral/ Her
Jørgen Lycke til Offuergaard/Ridder/Peder Bil-
de til Suanholm / Jørgen Rosenkrantz til Rosen-
holm/ Erick Rudt til Fulsang / Jacob Vlffeldt til
Korbølle/Biørn Kaass til Starup gaard / Biørn
Anderssøn til Steenoldt / Eyler Grubbe til Ly-
strup/Rigens Cantzeler/Jørgen Marsuin til Dy-
beck/Hans Skougaard til Gundestrup/Axel Wif-
fert til Axeluoldt / oc Christopher Valckendorph
til Glorup/vor Rentemester. Haffue beraadslaget
oc offuerueyet nogen merckelige Brøst/ huor met
vore Vndersaatte / beklage dennem fast at besue-
ris/vdi det at de met vore Steffninger oc Befal-
ninger/tiit oc offte dragis fran deris Herritzting oc
Landtzting / vdi de Sager / som der sammesteds
bør at ordelis / oc til ende forfølgis. Sammeledis

opholdis de til Herritzting oc Landtztinge met op-
settelse vdi atskillige Sager/saa deris Ræt dennem
forhalis/ fran en tid til en anden / oc der offuer be-
suæris met Breffpendinge/ fast mere end nogen tid
seduanligt haffuer veret/ met nogre andre ydermere
re Besuæringe/ vore Vndersaatte vdi slige Maa-
de anrørendis.

Sammeledis/haffue Wi och saa forfaret den
store forfengelige Pracht oc Offuerflødighed/ som
brugis met Dregt oc Klædebon/Synderlige iblant
Fruer oc Jomfruer her vdi Riget/ Oc vdi lige maa-
de den store Vskickelighed oc Misbrug / som skeer
hos Adelens Begraffuelse her sammesteds / huor
met mange vore Vndersaatte/met atskillige Om-
kostninge oc wnyttige Penninge spilde / dennem
fast offuer deris effne oc Formue besuere/met andre
flere Artickle/ Huor paa Wi met forne vore Elske-
lige Rigens Raad/haffue giort denne efterfølgen-
de Skick oc Ordninge/ huilcken Wi aff vore Vn-
dersaatte Rigens Indbyggere/ fast oc wbrø-
delige ville holdet haffue / vnder den
Peen oc Straff som
ved bør.

I.

At ingen Sager skal indsteffnis for Konningen/før Dom er gangen til Herritzting oc Landtzting.

OC for det første/ Efterdi Wi forfare/ At det thit oc offte skeer/ At mange met vrang Vnderuisninge/ forhuerffuer Steffninger vdi de Sager/ som først bør at gange Dom paa til Herritzting oc Landtzting/ Enddog samme Sager icke tilforn haffuer veret steffndt der vdi Rætte.

Da ville Wi det her effter saa alffuorligen befalet oc holdet haffue/ At aldelis ingen Steffninger effter denne dag skulle vdgiffuis imod *Recessen*, huor met nogen kunde dragis fra Herritzting/ Landtzting eller Rigens Cantzeler.

2.

Huorledis/ oc vdi huilcke Sager/ Befalninger skulle tagis.

 Sam-

SAmmeledis skal icke heller vore Befalninge her effter vdgaa til nogen Riddermendtzmend/ At døme vdi de Sager / som bør at ordelis til Herritzting oc Landtzting/ Men aleniste om Herritzskel oc Marckeskel/ Dog skal icke Riddermendtzmend / Ride eller giøre noget Herritzskel eller Marckeskel / før end Sandemend eller Oldinge haffue suoret.

Dissligeste skulle oc vore Befalninge vdgaa / vdi de Sager som Samfrender bør at døme vdi / Oc skulle slige Befalninger tagis aff begge Parterne.

Men der som den ene Part vegrer sig der vdi / oc icke ville haffue gode Mend paa saadanne Trætte/ huad Samfrender belanger/ oc naar Sandemend eller Oldinge haffue suoret/End dog hand aff den anden Part der om bliffuer besøgt / Da skal det vere hans Gienpart frijt faare/Ene samme Befalninge at tage/Dog at hand det skielligen beuiser/At hand tilforn haffuer tilbødit sin Vederpart halffdelen at mue anamme.

Oc

Oc skal det och saa holdis met Befalnin-
ger at tage/paa hues andre Trætter/som saa
begiffuer sig / At der paa icke kand dømmis
met mindre end Aastæderne tagis vdi besich-
tinge.

3.

Om Gransninger / som vdgiff-
uis fra Landtztingit.

OC ville Wi det oc vdi lige Maade
saa holdet haffue/Met hues gran-
skinge som aff Landtzdomerne fra
Landtztingit til Godemend her
effter skulle vdgiffuis.

4.

At Landtzdomerne endeligen skulle
Reigse eller Felde / hues Dome / Winder
eller andet som vdi slige maade
steffnis for dennom vdi
Rætte.

EFterdi det tit oc offte beklagis / At
naar nogen Sager steffnis til
Landtzting/ Enten Herritzfogeder
for deris Dome/ Eller om Vindis-
byrd/

byrd/Sandemend/Oldinger/Neffninger eller oc andre som bliffue kallede for deris Eed eller Vindisbyrd/ som enten skulle Reigsis eller Feldis / forlengis Sagen / oc icke for det første vdgiffuis nogen endelig Dom.

Da paa det at fattige Folck eller andre icke vdi en Sag til forgeffuis skulle behøffue at giøre mangfaaldige Omkostninge/Haffue Wi det saa endelige besluttet/ oc giort denne Skick oc Forordninge / At Landtzdomere her effter vden nogen Forthog skulle endelige dømme/vdi slige Sager/Oc enten Reigse eller Felde/huilcke som louligen bliffuer steffndt for dennem vdi Rætte / Oc deris Dome met klare vdtryckte ord giffue bescreffuit/Saa der iblant icke giøris nogen tuil/ huor met nogen deris Ræt kunde bliffue dennom forhalit.

5.

At Domerne ingen Sager maa opsætte lenger end vdi vj. Vger.

OC skulle Domerne ingen Macht haffue/nogen Sager at opsætte lenger end vdi sex Vger/ vdi det aller-

lerlengste/met mindre end de kunde haffue det met begge Parternis beuilninge oc samtycke/ vndertaget om nogen haffuer slige nøyactige oc loulige Forfald/ at hand Jo icke kand paa samme tid møde.

Opholder Domerne nogen Sag lengre en som for^nit staar/ vden loulig Forfald/ Da skulle de være forplictet / saa tit oc offte det skeer/ at giffue it hundret Daler til næste hosliggendis Hospital.

6.
Huad giffuis skal til Breffpenninge til Landtzting oc Herritzting.

DJsligeste forfare Wi oc / at fattigt Folck oc andre dennom fast besuere/ At de for Dome/ Opsættelse/ Vidner / oc andre Breffue / som de til Herritzting oc Landtzting skulle haffue bescreffuet/ beskattis met Breffuepenninge fast offuer deris Effne / oc mere end seduanligt haffuer veret / Huor fore Wi haffue for gaat anseet/ der paa at giøre slig en Skick/ som efterfølger/ huilcken Wi och saa aldelis ville holdet haffue.

 Første

Først for huer Dom som affsigis til Landztinng/ oc giffuis bescreffuet paa Pergament/ skal icke giffuis mere end tho Daler i det allermeste/ oc ellers mindre for andre Dome/ effter leyligheden. For en Opsettelse skal giffuis iij. Marck/ halffanden Marck/ oc j. Marck effter leyligheden/ oc som Sagen er til. For it Tings vinde til Herritzting oc Landztinng skal icke giffuis mere end iiij. ß. i det meste/ For en Herritztingsdom paa Pergament skal giffuis en Daler/ paa Papier en Marck/ oc ellers mindre effter leyligheden.

7.

At xv. Mend vdi Skone oc xvj. vdi Sielland/ skal giøre deris Thoug inden vj. Vger/ Oc Oldinge vdi lige maade giøre Marckeskel inden vj. Vger.

SAmmeledis effterdi det oc beklagis/ at naar xv. Mend vdi Skone oc xvj. vdi Sielland bliffue opkreffuet oc tilneffndt/ at skulle dømme enten paa Drab eller andre Sager/ opsettis

slige

slige Sager/ fran en tid til en anden/ Saa Rætten der offuer forhalis/Da er ochsaa der paa besluttet/At naar xv. eller xvj. Mend her effter bliffuer louligen opkreffuet/ Skulle de inden vj. samfelde Vger/ der næst effter endeligen sige/ paa hues Sager de bliffue tilneffnde/ at skulle dømme paa/ vnder deris Boeslodtz fortabelse/ til deris Herskaff.

Vdi lige maade skal oc holdis met Oldinge/ naar de opkreffuis/ at skulle giøre Marckeskiel.

8.

Huorledis holdis skal/naar Kirckeneffnd offuersuere nogen/ Troldoms Sager.

OC effter som Wi haffue formerckt/ huorledis at naar Kirckeneffnd oc andre som pleye at suere om Troldoms Sager/ opkreffuis/ Oc suere nogen som beskyldis for slig Misgierninger til Jlden/ Da er det tit oc offte bleffuet befundet/ at de som saa ere bleffuet offuersuoret oc rettet haffue veret wskyldige.

Da paa det at ingen vdi saa Maade skulle offuer Ilis eller vskyldigen tagis aff dage/ føre end endelige Dom er gangen. Ville Wi/ at altid her effter saa der met holdis skal / At naar Kirckeneffn haffuer offuersuoret nogen som for Troldoms Sager er anklaget / Da skal den som offuersuoret er / icke strax rettis/ men bliffue besidendis til saa lenge Sagen indsteffnis til Landtztingit/ Oc Landtzdomeren da at dømme der paa / Oc enten døme forne Kirckeneffnd / ved matt / eller Feld at vere.

Oc der som dends Slect oc Venner som offuersuoret bliffuer/icke vil steffne Sagen til Landtzting/ oc tage Dom/ Da skal det stande den anden Part oben fore/at tage endelige Dom/ effter som forvit staar.

Dog skal den som offuersueris icke affliffuis føre Dom er ganget til Landtzting / som føre er rørt.

9.

Huorledis her effter holdis skal met Adelens Begraffuelser her vdi Riget.

Wi.

VJ ere oc kommen vdi visse forfa-
ring / Om den store Misbrug oc
merckelig Wskickelighed / som sig
alleuegne her vdi Riget begiffuer/
naar nogen Adels Person døer oc affgaar /
vdi saa maade/At deris Lig som Gud almec-
tigste fran denne forgengelige Verden heden
kalder/icke aleniste vdi lang tid/som er vnder-
tiden it fierding Aar / oc vndertiden fast len-
ger/ stande offuer Jorden/ wbegraffuet/huil-
cket oc tit oc offte skeer imod den Dødis sidste
vilie / forsat oc begiering / Men oc hos deris
Jordefærd oc Begraffuelse/brugis allehaan-
de forfengelige Pract/Hoffærdt oc merckelige
Bekostninge/met Blyekister oc Thinkister at
lade giøre / met Sølff oc Guld / huor met
samme Kister beslaes/oc tilnaglis/met Fløyel
som hengis paa Kisterne / oc met vdi Jorden
nedsættis / met Klæde som til stor Offuerflø-
dighed kiøbis / at drage gantske Stuber oc
Kammer met/baade paa de stæder/ som Liget
staar/ Saa oc vdi de andre Kammer som de-
ris Slect oc Venner / huilcke de haffue hiem-
bedet/ skulle ligge.

Sammeledis met mange store Lius /
som brugis hos slig Begengelse / met Graff-

 uer-

uerne som forhøffuis offuer Jorden/ aff Ala-
baster/ oc met anden merckelig Omkostninge/
Oc met den store Offuerflødighed/ som skeer
met Mad oc Dricke/ før end Guds tieniste
skeer/ oc Liget begraffuis/ Met andet mere w-
sedùanligt/ som dagligen paafindis oc opten-
ckis/ Oc tid fra tid Jo mere oc mere optagis
oc formeris.

Huilcke icke aleniste skeer Gud almectig-
ste til fortørnelse/ men oc den Dødis Arffuin-
ge/ saa oc menige Adelen til merckelig skade oc
besueringe. Thi huad de Rige oc Formuendis
i saa maade begynde/ oc før en ny Skick ind-
føre/ Det ville de som haffue fast ringere Eff-
ne oc Formue/ efftersølge/ Wanseendis/ huad
skade oc forderffuelse dennom der effter skulde
hende oc tilkomme.

Oc paa det at sligt maa faarekommis/
affskaffis oc nederleggis/ Som menige Rid-
derskabet her vdi Riget vdi fremtiden icke ville
vere til ringe Besueringe. Da haffue Wi met
vor elskelige Danmarckis Rigis Raad/ den-
ne leylighed beraadslaget oc offuerueyet/ Oc
berammet oc giort en Christelige Skick oc
Ordninge/ huorledis det skal her effter holdis
met Adelens Begraffuelse her vdi Riget.

Huil-

Huilcken Ordning oc Skick Wi vnder den Peen oc Straff/ som ved bør/ aluorligen ville holdet oc fuldkommet haffue.

Oc for det første / effter som det her til dags offte haffuer veret befundet / At naar nogen Riddermendtzmand / Frue eller Jomfrue/ met Døden er affgangen/ haffuer deris Lig vdi en fast lang tid offuer Jorden standet vbegraffuet/ Effter som det oc endnu vdi lige maade dagligen skeer / Da effterdi det icke er tuil/ At det Jo er Gud almectigste behageligt/ At deris Lig som hans Guddommelige Maiestet haffuer kaldet her fran / met en Erlig / Christelig oc Tuctig Jordefærdt met det første til Jorden skulle bestedis/ Effter som det vdi alle Christelige Regimenter oc Politier/ altid brugeligt haffuer veret.

Oc paa det sligt oc her effter icke lenger skulle skee/ Gud til fortørnelse / Ville Wi det aldelis her effter saa strengeligen befalet oc holdet haffue / At naar nogen Adels Person døer oc affgaar/ skulle deris Lig begraffuis inden sex samfelde Vger / effter deris død vdi det allerlengste.

Oc

Oc skulle de / som giøre oc bekoste samme Begraffuelse / vere fortenckt / at holde Maadelighed met Slect oc Venner at forscriffue / oc er nock at de forscriffue deris næste Foruante / oc deris Naboer oc Venner / som næst ere besiddendis.

Met Ligkister at lade giøre / skal det saa holdis: At ingen skal tilstedis / at bruge eller lade giøre til deris Begraffuelse / enten Blyekister eller Thinkister / Men det skal vere huer friit fore / at lade giøre oc tilfly en Erlig Trækiste / aff Fyr eller Eeg / huilcket dennom selff gaat siunis.

Oc skulle samme Kister huercken met Sølff eller Guld beslaes / eller oc met Sølff eller Guldnagler tilnaglis / Icke heller met Fløyel offuerdragis / som vdi Jorden skal met nedersættis / Dog skal det her met icke vere nogen formeent / at lade Ligkisten met Fløyel offuerhenge / Naar Liget bæris til Graffue.

Sammeledis forfare Wi oc / At naar nogen deris Lige føris fran deris Gaarde / oc til deris Sognekircker / offuerhengis de Heste som føre Liget / met sorte Engelske Klæde. Oc efftersdi det io til intet andet / end til en forfenge-
lig

lig Offuerflødighed / kunde vere nytteligt / Men fast mere dennom som det bekoste/til stor Besueringe / Da skal det oc her effter aldelis vere affskaffet/ Oc huer vere forbødet/ de Heste som gange for LigBaaren/met noget Klæde at lade offuerhenge.

Disligeste / Efftterdi der oc brugis stor Offuerflodighed met Dragninge / huor nogen Begraffuelse skal skee / baade huor Liget hen sættis/saa oc paa andre steder i Stuffuer oc Kammer / huor de haffue bedit deris Venner/ at skulle ligge/ Saa alle for^ne^ Stuffuer oc Kammer met sort Klæde skulle omdragis / Oc vdi lige Maade opslaes sort Fløyel eller anden Siden thøig/offuen offuer Liget/huilcket icke heller vden merckelige Pennings spilde kunde bekommis.

Da skal det oc vdi alle Maade/saa der met holdis/At ingen slig Dragninge her effter skal skee til nogen Begraffuelse / vden alenniste met Lagen oc Duge/effter som aff gamel tid seduanligt haffuer veret.

Der skal oc icke brugis hos nogen Ligs Begraffuelse / mere end xij. Vox lius i det al-

lermeste/aff huilcke Lius ingen skulle veige me-
re end it halfft Lispund.

Findis oc nogen/ som fære eller oc ingen Lius ville bruge/skal det oc staa vdi deris eget friit Kaar/ oc vere dennom wbehindret tilladet.

Oc effter som Oss oc er bleffuen mangfaaldeligen beret/huorledis der holdis stor Wskickelighed/huor nogen Begraffuelse skeer met offuerflødighed/ vdi Mad oc Dricke/føre end Guds tieniste skeer/ oc Liget begraffuis/Saa en stor part aff Folcket komme druckne oc fulde til Kircken/ Oc forholde dennom fast wskickelige/ met Bulder oc Skrig/ huor met vndertiden Guds tieniste saa forhindris/at Presterne met stor nød kunde fuldgiøre deris Befalninge/ Da ville wi det och saa aldelis her effter forordineret haffue/ At alle de Adels Begraffuelse/som skeer effter denne tid her vdi Riget/ enten vdi Kiøbstederne eller anden steds/ skulle holdis for Middag/ oc vdi saa maade/ At Guds tieniste oc den gantske Begengelse skulle endis føre end Klocken er xij. vdi det allerseniste.

Oc skulle Superintendenterne vdi huert Stigt haffue grandgiffuelige oc aluorlige op-
seen-

seende met/ at ingen tieniste holdis offuer nogen Adels Begraffuelse effter Middag/ Saa framt de icke ville stande der fore til rætte.

Siden skal det oc vere huer frijt fore/som giøre nogen Begraffuelse/ at hiembede deris Venner/ Dog at de til saadanne Værdskaff ville holde slig Maadelighed met Mad oc Dricke/effter som de der met icke imod dennom ville opuecke Guds fortørnelse.

For det sidste/ Haffue Wi oc forfaret den store Misbrug/Bekostninge oc forfengelige Pract/ Som skeer met de Graffue som aff Adelen nu høyt offuer Jorden opsættis/ oc fast offuergaar alle Kongelige oc Førstelige Begraffuelser/ som tilforn er skeet her vdi Riget. Oc effterdi Oss som en Øffrighed aff Gud/icke ville sømme/Sligt at tillade/Som andre kunde tage Exempel aff/ det at bekoste/ som dennom selff kunde vere til skade oc besueringe/ Oc paa det her effter saa maatte holdis som tilforn haffuer veret brugeligt/ Oc huer sig der vdi saa maatte skicke oc forholde/ Effter som deris Stand oc Leylighed fordrer oc vdesker/Da ville Wi/ at ingen aff Adelen/

her effter skulle lade giøre nogen Begraffuelse offuer Jorden forhøffuit / met Alabaster / eller slig merckelig Bekostninge.

Dog skal icke diss mindre/vere huer god Mand/ Frue eller Jomfrue frijt tilladt / At lade legge en ærlig Ligsteen paa deris Graffue/Effter som huer der om selff got siunis. Vil oc nogen lade giøre eller sætte en ærlig Tauffle paa Veggen / den Døde til ære/ skal det dennom icke veigris / eller vdi nogre Maade formenis.

Dog skal her met icke forstaas/eller vere meent / nogen store Alabaster Billeder eller andet sligt at lade formure vdi Kirckeueggene eller anden stor Bekostninge der paa at fornende.

Denne vor aluorlige Skick oc Forordninge/Som Wi vdi saa maade/vore Vndersaatte menige Rigens Adel til gaffn oc beste/ giort oc berammet haffue / ville Wi vdi alle maade fast oc wbrødeligen holdet haffue.

Vnderstaar sig nogen her effter met nogen Begraffuelse / noget her imod at giøre / Da skal den/som det skelligen offuerbeuisis kand/ haffue forbrot/it tusinde Daler til næste hosliggendis Hospital. Oc

Oc naar forne it tusinde Daler ere vdgiffuen/ Da skal ligeuel slige Begraffuelser/ som ere giorde imod denne vor Skick oc Ordning/ icke bliffue ved mact/ Men nedertagis oc affskaffis.

Oc paa det her met maatte haffuis it flittigt opseende/ at denne vor Mandat/ icke til forgeffuis skulle offuertrædis/ eller til intet giøris/ Skal Superintendenterne vdi huert Stigt til holde Prouisterne oc Presterne/ at tilkiende giffue/ hues nogen sig her imod ville til fordriste.

Oc naar Superintendenten fanger det at vide/ skal hand lade vor Stigts Leensmand det forstaa/ Oc hand siden vere forplict effter denne vor Mandats liudelse/ forne it tusinde Daler til næste Hospital at indele/ saa framt hand dennom icke selff vil vdlegge.

Befindis det oc/ at Superintendenterne/ Prouisterne eller Presterne/ seer her met egennom Fingre/ Skulle de oc tilbørligen der faare stande til rætte/ Huor effter sig huer kand vide for skade at tage vare.

Om Edelstene/ Stiffter / oc andre Smycke/ huorledis her effter der met holdis skal.

SAmmeledis efterdi Wi oc forfare/ At her vdi Riget fast mere end anden steds brugis stor offuerflødige Pract/iblant Fruer oc Jomfruer/ met Smycker oc Edelstene / Som de icke alenisle bruger paa Huffuer/Men och saa besætter deris Klæder der met / Saa at de smycke dennom fast lige Førstinder/oc ydermere/end deris Stand vdkreffuer / Da paa det at der vdi / och saa maatte holdis en skickelig tilbørlig Maade / Oc slig wnyttige oc offuerflødige Pendings spilde maa faarekommis oc affskaffis / Ville Wi / at ingen Frue eller Jomfrue her effter skulle bære/paa deris Hoffueder eller nogen deris Klæder / nogen Edelsteene / Ey heller vdi Kæder eller Belther lade forsette.

Dog skal det icke vere nogen Frue eller Jomfrne her met forbøden / At de mue bære it Smycke eller tho/ met Edelsteene/vdi deris Kieder.

Vdi lige Maade skal ingen Frue eller Jomfrue effter denne dag / bære nogen Guldstiffter / enten paa deris Hoffueder eller paa deris Klæder / Men de at vere aldelis forbudet oc affskaffet.

Fast mindre skal det oc vere nogen til ladet deris Klæder met Guld eller Guldkieder at bremme eller besætte.

Findis nogen Frue eller Jomfru her imod at giøre / Oc fordrister dennom til noget aff dette forne som forbudet er / at bære / Da skulle de det til næste Hospital haffue forbrot / Oc Hospitals Forstandere haffue det Fuldmact aff dennom at eske oc anamme / som anden vitterlig Gield.

Veigrer sig oc nogen her vdi / Oc icke ville antuorde Saadant fra sig / naar Hospitals Mestere det eskendis vorder / Da skal hendis Hosbonde eller Verie derfore forfølgis oc tiltalis til det Byeting eller Herritzting / som saadanne forbudne Smycker bæries / oc forne hendis Hosbonde oc Verie / vere plictig der fore at stande til rætte.

Skal oc vor Lensmand / vdi det Leen som saadanne tiltale falder / vere plictig / at hielpe forne Hospitals Mestere til rette / naar

hand

hand hannom der om besøgendis vorder / Veigrer oc Leensmanden sig her vdi / naar hand aff Hospitals Mestere bliffuer besøgt / Da skal hand selff vdgiffue it tusinde Daler til for^{ne} Hospital.

II.

Om Fløyels Kiortle oc Perle Huffuer / som Adelen deris Døtter mue metgiffue.

NAar nogen Riddermandsmand vdgiffuer eller giffter sin Daatter fran sig / skal hand icke metgiffue hinde flere end iij. Fløyels Kiortle / oc tho Perle-Huffuer / Vil oc nogen giffue mindre / Da skal det oc vere dennem frijt fore.

12.

Huorledis holdis skal / naar nogen Løssactighed findis iblant Adels Personer her vdi Riget.

DEs er oc atskillige Klagemaal faare kommet/om den store Løssactighed / som nu paa nogen tid er befunden iblant Fruer oc Jomfruer her vdi Riget/ Mest aff den Aarsage/ At for saadanne Forseelse ingen straff her til er ganget/ Oc paa det at andre mue sig for slig Løssactighed foruare/ Oc icke skulle vere andet got Adels folck til beskemelse / ville Wi det saa her effter holdet haffue.

Naar nogen Frue eller Jomfru her effter findis/ at lade sig vdi saadan Wære beligge/ Da skal hindis Verie hinde strax tage/ oc fengeligen lade indsette oc foruare/ vdi hindis Liffs tid/ oc alt hindis Gods til sig anamme/ Oc det altsammen nyde oc beholde/ saa lenge hand hinde saa vdi Fengsel oc Foruaring holdendis vorder.

Vil hand oc der met see egennom Fingre/ Da skulle oc mue andre/ som hinde ellers næst ere foruante/ haffue fuldmact/ vdi lige maade hinde oc hindis Gods / effter som forᵛⁱᵗ staar/ at anamme.

Ville de det oc forsømme/ oc denne vor Befalning icke fuldgiøre inden tre Maaneder effter at sligt bliffuer offuenbaret/ Da skal

 vor

vor Leensmand haffue mact hinde at paa gribe / indsette oc fengeligen foruare vdi hindis Liffs tid / oc hindis Gods til sig anamme / Dog naar hun døer oc affgaar / skal hindis Gods strax egenkomme til hindis næste oc rette Arffuinge eller Ecte børn.

Oc huilcken vdi saa maade befindis at beligge nogen Adels Person / Frue eller Jomfru / Da skal hand / vere sig Edel eller Wedel / der fore lide den straff / som Gaardsrætten vduiser.

13.

Om en Broder iblant Adelen Ihiel slaer den anden.

NAar det sig hender iblant Adelen / Effter som tilforn her vdi Riget skeed er / at en Broder slar den anden ihiel / Oc det icke skeer aff Vaade eller Nøduerge / Da skal den som sin Broder i saa maade omkommer / Icke maa tage nogen Arffue effter hannom / Men den at skifftis iblant andre hans Søskinde eller næste Arffuinge.

Oc der som hand paagribes/ eller oc nogen steds kand offuerkommis/ Da skal hand straffis paa Liffuet vden all Naade.

14.

Om Puldtzuoder / naar oc paa huad tid om Aaret de her effter maa brugis vdi Limfiord.

SAmmeledis / Effter som det haffuer veret forbødet vdi Høyborne Førstis / vor kiere Herrefaders / Saa vel som i vor tid/met atskillige Mandater/ som ere vdgangen/ At aldelis ingen maatte slae eller bruge Puldtzuoder vdi Limfiorden/ Oc Wi ligeuel forfare/at samme Puldtzuoder paa nogre synderlige tider om Aaret kunde brugis/vden synderlige skade/fattige Folck dog til merckelig hielp oc bistand.

Da haffue Wi slig leylighed beraadslaget oc offuerueiget/oc effter vore Vndersaattis bøn oc begeringe/aff synderlig Gunst oc Naade vndt oc tilladt / At de vore Vndersaatte som boe ved Limfiorden / mue Aarligen fran S: Hans dag Midsommer/ oc til S: Bar-

 tholo-

tholomæi dag / bruge Fiskerie met Puldtzuo-
der / oc icke før eller efter den tid.

Befindis nogen paa andre tider / at slae
met Puldtzuoder / Eller at bruge nogen an-
den Voder / som ere paafunden oc optenckt v-
di Puldtzuoders sted / Da skulle de der fore
straffis vden all Naade / som for andet Tiuff-
ueri / oc effter hues Breffue oc Mandater til-
forne vdgiffne ere / huor met Wi vore Leens-
mend aluorligen oc strengeligen ville paa-
lagdt haffue / At de her met haffue it grand-
giffueligt oc flitigt Indseende.

Oc skulle Herritzfogderne oc andre Bøn-
der omkring Limfiorden boendis / vere forplict
det vor Leensmand at tilkiende giffue / om de
befinde paa andre tider om Aaret Puldtzuo-
der at brugis / eller andre Voder / som i det sted
ere optenckte.

Kand det oc forfaris / At nogen paa an-
dre tider / end som for^nit staar / bruger for^ne
Voder / oc det icke aff Herritzmendene tilkien-
de giffuis / Da skal Herritzfogeden derfore dele
oc tiltale alle Herritzmendene / huor det skeer /
til saa lenge de dennom vdlegge / Som for^ne
vor Mandat vdi saa maade haffue offuer-
trædet.

Huil-

Huilcken forne Skick oc Ordninge vdi alle sine Ord/ Puncter oc Artickler/ som den indeholder oc vduiser/ Wi vdi alle maade fast oc wbrødeligen ville holdet haffue/ vnder den Peen oc Straff som fornit staar. Det til ydermere Vindisbyrd/ haffue Wi ladet henge vort Secret neden for dette vort obne Breff/ met forne vor Elskelige Danmarckis Riigis Raads Indsegler.

Giffuit paa vort Slot Kallundborg/ den xxj. dag Nouembris/ Aar effter Guds byrd/ M. D. Lxxvj.

Register paa denne forscreffne Recessis Artickle/ huad huer aff dennom besynderlig indeholder.

Huor=

16

Den 8.

Huorledis holdis skal / naar Kirckeneffnd offuersuere nogen Troldoms Sag.

Den 9.

Huorledis her effter holdis skal met Adelens Begraffuelse her vdi Riget.

Den 10.

Om Edelstene / Stiffter oc andre Smycke / huorledis der met her effter holdis skal.

Den 11.

Om Fløyels Kiortle oc Perle Huffuer/som Adelen deris Døtter mue met giffue.

Den 12.

Huorledis holdis skal/ naar nogen Løssactighed findis iblant Adelens Personer her vdi Riget.

Den 13.

Om en Broder iblant Adelen ihielslar den anden.

Den 14.

Om Puldtzuoder / naar / oc paa huad tid om Aaret de her effter maa brugis vdi Limfiord.

Prentet i Kiøben-
haffn/hos Andream Gut-
terwitz.

Anno Domini,

1 5 7 7.

Paa Baltzer Kausis / Borgeris
oc Bogeføreris der sammesteds
bekaastning.

Oc findis hos hannem til
kiøbs.

*Cum gratia & Priuilegio Regiæ
Maiestatis.*